

Grozījumi:

MK 27.04.2004. noteikumi Nr.436 / LV, 69, 01.05.2004. / Stājas spēkā 02.05.2004.

MK 26.06.2007. noteikumi Nr.425 / LV, 103, 28.06.2007. / Stājas spēkā 01.07.2007.

MK 19.05.2009. noteikumi Nr.440 / LV, 80, 22.05.2009. / Stājas spēkā 23.05.2009.

MK 05.04.2011. noteikumi Nr.253 / LV, 56, 08.04.2011. / Stājas spēkā 30.06.2011.

MK 09.04.2013. noteikumi Nr.193 / LV, 73, 16.04.2013. / Stājas spēkā 30.06.2013.

Ministru kabineta noteikumi Nr.226

Rīgā 2003.gada 29.aprīlī (prot. Nr.23 42.§)

Noteikumi par bīstamo kravu pārvadāšanu pa dzelzceļu

Izdoti saskaņā ar Dzelzceļa pārvadājumu likuma 49.panta ceturto daļu

I. Vispārīgais jautājums

1. Noteikumi nosaka:

1.1. kārtību, kādā Latvijas Republikai saistošajos starptautiskajos līgumos paredzētie bīstamo kravu pārvadāšanas noteikumi piemērojami iekšzemes dzelzceļa pārvadājumos;

1.2. bīstamo kravu klasifikāciju un bīstamās kravas, kuras atļauts pārvadāt pa dzelzceļu;

1.3. kārtību, kādā vagonus un konteinerus sagatavo bīstamo kravu pārvadājumiem;

1.4. pavadzīmes noformēšanas kārtību;

1.5. bīstamo kravu pieņemšanas un izsniegšanas kārtību.

II. Kārtība, kādā Latvijas Republikai saistošajos starptautiskajos līgumos paredzētie bīstamo kravu pārvadāšanas noteikumi piemērojami iekšzemes dzelzceļa pārvadājumos

2. Iekšzemes dzelzceļa pārvadājumos piemēro šādus Latvijas Republikai saistošus starptautiskos līgumus, kuri regulē bīstamo kravu pārvadājumus:

2.1. Konvencijas par starptautiskajiem dzelzceļa pārvadājumiem (COTIF) C papildinājuma "Noteikumi par

bīstamo kravu starptautiskajiem dzelzceļa pārvadājumiem (RID)" pielikuma nosacījumus (turpmāk - RID noteikumi);

2.2. Nolīguma par starptautisko dzelzceļa kravu satiksmi (SMGS) 2.pielikuma "Bīstamo kravu pārvadājumu noteikumi" nosacījumus attiecībā uz sūtījumu veidiem un pieļaujamiem vagoniem (konteineriem), kravu pārvadāšanu pavadonju pavadībā, pavadzīmē ierakstāmajām papildu atzīmēm un papildu drošības pasākumu nodrošināšanu bīstamo kravu pārvadājumos (turpmāk - SMGS 2.pielikums).

(MK 26.06.2007. noteikumu Nr.425 redakcijā)

3. (Svītrots ar MK 27.04.2004. noteikumiem Nr.436.)

4. (Svītrots ar MK 27.04.2004. noteikumiem Nr.436.)

5. (Svītrots ar MK 27.04.2004. noteikumiem Nr.436.)

6. (Svītrots ar MK 26.06.2007. noteikumiem Nr.425.)

7. (Svītrots ar MK 26.06.2007. noteikumiem Nr.425.)

8. (Svītrots ar MK 27.04.2004. noteikumiem Nr.436.)

III. Bīstamo kravu klasifikācija un bīstamās kravas, kuras atļauts pārvadāt pa dzelzceļu

9. Bīstamās kravas iedala šādās klasēs:

9.1. sprāgstošas vielas un izstrādājumi — 1.klase;

9.2. gāzes — 2.klase;

9.3. viegli uzliesmojoši šķīdumi — 3.klase;

9.4. viegli uzliesmojošas cietas vielas un materiāli — 4.1.klase;

9.5. vielas, kuras var pašaiizdegties, — 4.2.klase;

9.6. vielas, kuras, saskaroties ar ūdeni, izdala uzliesmojošas gāzes, — 4.3.klase;

9.7. oksidējošas vielas — 5.1.klase;

9.8. organiskie peroksīdi — 5.2.klase;

9.9. indīgas vielas — 6.1.klase;

9.10. infekciozas vielas — 6.2.klase;

9.11. radioaktīvi materiāli — 7.klase;

9.12. kodīgas vielas — 8.klase;

9.13. pārējās bīstamās vielas un izstrādājumi — 9.klase.

10. Pa dzelzceļu pieļaujama tādu bīstamo kravu pārvadāšana, kuras atļauts pārvadāt saskaņā ar RID noteikumiem.
(Grozīts ar MK 27.04.2004. noteikumiem Nr.436)

11. (Svītrots ar MK 26.06.2007. noteikumiem Nr.425.)

IV. Vagonu un konteineru sagatavošana bīstamo kravu pārvadājumiem

12. Sagatavojot vagonus un konteinerus bīstamo kravu pārvadājumiem, ievēro Ministru kabineta 2002.gada 4.novembra noteikumus Nr.506 "Noteikumi par kravu pieņemšanu pārvadāšanai pa dzelzceļu", kā arī šo noteikumu II un IV nodaļas prasības.

13. Ja bīstamo kravu paredzēts pārvadāt universālā konteinerā, tās pārvadāšanai izmanto konteinerus ar metāla korpusu.

14. Pirms bīstamās kravas iekraušanas vagonā nosūtītājs iesniedz pārvadātājam rakstisku pieteikumu par privātvagona vai pārvadātāja iznomāta vagona tehnisko apkopi. Pārvadātājs nosaka pieteikumā norādītā vagona piemērotību bīstamo kravu pārvadāšanai, pārbaudot tā gaitas daļas, riteņpārus, bukšu mezglus, rāmi, bremžu un triecienvīlces ierīces.

15. Nosūtītājs nosaka privātvagona vai pārvadātāja iznomāta vagona virsbūves (grīdas, sienu apšuvuma, jumta, durvju, lūku vāku, armatūras un aprīkojuma) un privātkonteinera korpusa tehnisko stāvokli un piemērotību konkrētas bīstamās kravas pārvadāšanai, kā arī pārliecinās, ka vagona, konteineru lūku vāki blīvi pieguļ un vagoni vai konteineri ir iztīrīti atbilstoši konkrētas bīstamās kravas pārvadāšanas prasībām.

16. Nosūtītājs ir atbildīgs par sekām, kas radušās specializētā privātvagona, pārvadātāja iznomāta vagona vai cisternkonteineru armatūras un aprīkojuma dēļ, ja tas nav bijis tehniskā lietošanas kārtībā.

17. Pārvadātājs bīstamo kravu iekraušanai iekšzemes dzelzceļa pārvadājumos padod vagonus, kuriem plānotais remonts paredzēts ne agrāk kā pēc 15 dienām, bet starptautiskajos dzelzceļa pārvadājumos — vagonus, kuriem plānotais remonts paredzēts ne agrāk kā pēc 30 dienām.

18. Avārijas kartītes numuru uz vagoniem un konteineriem norāda saskaņā ar SMGS 2.pielikumu. Ja vagoni ir tādā pašā krāsā kā RID noteikumos norādītās bīstamības zīmes pamats vai plāksnīte, uz kuras ir bīstamības identifikācijas kods (turpmāk - oranžā plāksnīte) un Apvienoto Nāciju Organizācijas (turpmāk - ANO) numurs, nosūtītājs iezīmē 30 mm platu baltas krāsas joslu ap piestiprinātās zīmes vai oranžās plāksnītes malām.

(MK 26.06.2007. noteikumu Nr.425 redakcijā, kas grozīta ar MK 05.04.2011. noteikumiem Nr.253)

19. Bīstamības zīmes uzkrāso vai piestiprina:

19.1. segtajiem vagoniem — durvju vidū abās vagona pusēs;

19.2. konteineriem un cisternkonteineriem – zem konteineru numura uz sānu sienām un abos galos.
(Grozīts ar MK 05.04.2011. noteikumiem Nr.253)

20. (Svītrots ar MK 26.06.2007. noteikumiem Nr.425.)

21. (Svītrots ar MK 26.06.2007. noteikumiem Nr.425.)

22. (Svītrots ar MK 26.06.2007. noteikumiem Nr.425.)

23. 1.klases bīstamo kravu pārvadāšanai nav atļauts izmantot vagonus, kuriem ir pārejas laukumi un rokas bremzes (stāvbremzes), izņemot gadījumus, kad kravu pārvadā pārvadātāja nodrošinātas apsardzes pavadībā. 1.klases bīstamās kravas iekrauj vagonos, kas aprīkoti ar kompozīciju materiāla bremžu klučiem, kuru biezums nav mazāks par 30 mm.

24. Žurnālā, kura paraugu nosaka publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājs, pārvadātājs izdara attiecīgus ierakstus par vagona tehnisko apskati un piemērotību 1.klases bīstamo kravu pārvadāšanai, norādot arī datus par automātisko bremžu ieslēgšanu vai izslēgšanu, pēdējā remonta datumu un vietu, un apliecina to ar parakstu.

25. Pirms 1.klases bīstamo kravu iekraušanas nosūtītājs:

25.1. aizver vagona sānu un jumta lūkas un nostiprina jumta lūkas no iekšpuses ar stiepli un latu saskaņā ar kravu iekraušanas un nostiprināšanas tehniskajiem noteikumiem;

25.2. publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja noteiktajā kārtībā aiztaisa atstarpes segto vagonu (konteineru) durvju un lūku ailās un vagonu (konteineru) spraugas ar sulfātcelulozi (izmantojot šķidro stiklu), koka līstēm (izmantojot tūbas blīves) vai stikla audumu un ugunsdrošu līmi.

26. Pirms vagonu padošanas tādu 1.klases bīstamo kravu iekraušanai, kuras pārvadājot vagonu automātiskās bremzes nepieciešams izslēgt, pārvadātājs aizver vagona bremžu maģistrāles atvienošanas krānu, nostiprina to ar stiepli un plombē.

27. Ja manevru darbu laikā stacijā un pievedceļos vagonu automātiskās bremzes jāieslēdz, vagoniem, kuros iekrautas tādas 1.klases bīstamās kravas, kuras pārvadājot vagonu automātiskās bremzes nepieciešams izslēgt, tās izslēdz pēc vagonu iekļaušanas vilciena sastāvā un vilciena automātisko bremžu ieslēgšanas. Stacijā pienākušajiem vagoniem automātiskās bremzes ieslēdz pirms vagonu atkabināšanas no vilciena. Ministru kabineta 1999.gada 27.aprīļa noteikumos Nr.148 "Dzelzceļa tehniskās ekspluatācijas noteikumi" minētajā stacijas tehniskās rīcības aktā noteikts, vai vagonu automātiskās bremzes nepieciešams izslēgt, veicot manevru darbu attiecīgajā stacijā un pievedceļos.

28. *(Svītrots ar MK 26.06.2007. noteikumiem Nr.425.)*

29. *(Svītrots ar MK 26.06.2007. noteikumiem Nr.425.)*

30. Specializētos vagonus, kuri paredzēti 1.klases bīstamo kravu pārvadāšanai, aprīko ar ierīcēm kravu nostiprināšanai atbilstoši nosūtītāja izstrādātajām prasībām. Tukšiem specializētajiem vagoniem nosūtītājs plombē durvis un uzliek tām savjumus. Ja lūkas aprīkotas ar ierīcēm plombu uzlikšanai, arī tās plombē un uzliek tām savjumus. Specializētos vagonus drīkst izmantot tikai atbilstoši trafaretuzrakstam uz vagona.

31. *(Svītrots ar MK 26.06.2007. noteikumiem Nr.425.)*

32. *(Svītrots ar MK 26.06.2007. noteikumiem Nr.425.)*

V. Pavadzīmes noformēšanas kārtība

33. Noformējot pavadzīmi bīstamās kravas pārvadājumam pa dzelzceļu, ievēro Ministru kabineta 2001.gada 18.decembra noteikumus Nr.533 "Noteikumi par pavadzīmes aizpildīšanas kārtību dzelzceļa kravu pārvadājumos", RID noteikumus, SMGS 2.pielikumu un šīs nodaļas prasības.

(Grozīts ar MK 27.04.2004. noteikumiem Nr.436)

34. Pavadzīmes ailē "Kravas nosaukums" nosūtītājs papildus RID noteikumos norādītajiem ierakstiem ieraksta

burtus "AK" un norāda avārijas kartītes numuru saskaņā ar SMGS 2.pielikumu. Ja pārvadājamajai bīstamajai kravai SMGS 2.pielikumā avārijas kartīte nav norādīta, nosūtītājs pavadzīmes ailē "Kravas nosaukums" izdara ierakstu "AK pievienota" un pievieno pavadzīmei paša izstrādāto avārijas kartīti.

(MK 26.06.2007. noteikumu Nr.425 redakcijā)

35. Pavadzīmes atbilstošajā ailē nosūtītājs ieraksta attiecīgajai bīstamajai kravai paredzētās papildu atzīmes saskaņā ar SMGS 2.pielikumu. Pārvadātājs ieraksta tādas pašas atzīmes arī vagonu lapā.

(MK 26.06.2007. noteikumu Nr.425 redakcijā)

36. Atzīmes par vagonu minimālajām piesega normām 1.klases bīstamajām kravām pārvadātājs nosaka atbilstoši normatīvajiem aktiem, kas regulē vilcienu kustību un manevru darbus. Pavadzīmē ierakstāmās papildu atzīmes pārvadātājs saskaņo ar publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāju. Nosūtītājs pavadzīmes attiecīgajā ailē ieraksta pārvadātāja noteiktās atzīmes.

(MK 26.06.2007. noteikumu Nr.425 redakcijā)

37. Nosūtot tukšus neattīrītus pārvadāšanas līdzekļus (iepakojumus, konteinerus, vagonus), nosūtītājs pavadzīmē ieraksta informāciju atbilstoši RID noteikumiem un to papildina ar SMGS 2.pielikumā norādītajām papildu atzīmēm.

(MK 26.06.2007. noteikumu Nr.425 redakcijā)

38. *(Svītrots ar MK 26.06.2007. noteikumiem Nr.425.)*

39. *(Svītrots ar MK 26.06.2007. noteikumiem Nr.425.)*

40. *(Svītrots ar MK 26.06.2007. noteikumiem Nr.425.)*

41. *(Svītrots ar MK 26.06.2007. noteikumiem Nr.425.)*

42. *(Svītrots ar MK 26.06.2007. noteikumiem Nr.425.)*

43. Ja šo noteikumu 75.punktā paredzētajā gadījumā kravas apsardzi nodrošina nosūtītājs vai saņēmējs, nosūtītājs norāda pavadzīmes ailē "Kravas nosaukums" attiecīgo personu vārdu, uzvārdu, kā arī personas kodu iekšzemes pārvadājumos un pases numuru starptautiskajos pārvadājumos. Nosūtītājs pavadzīmes ailē "Kravas nosaukums" ieraksta atzīmi "Ar krāsns apkuri", ja vagonos, kuros brauc attiecīgās personas, ir krāsns apkures ierīces.

44. Šo noteikumu 76.punktā paredzētajā gadījumā atzīmi "Ar krāsns apkuri" pavadzīmē neieraksta.

VI. Bīstamo kravu pieņemšana un izsniegšana

45. Pieņemot pārvadāšanai un izsniedzot bīstamās kravas, ievēro Ministru kabineta 2002.gada 4.novembra noteikumus Nr.506 "Noteikumi par kravu pieņemšanu pārvadāšanai pa dzelzceļu", Ministru kabineta 2003.gada 8.aprīļa noteikumus Nr.158 "Kravas izsniegšanas noteikumi" un šo noteikumu II un VI nodaļā noteiktās prasības.

(Grozīts ar MK 27.04.2004. noteikumiem Nr.436; MK 26.06.2007. noteikumiem Nr.425)

46. Vagonsūtījumos pārvadājamās bīstamās kravas pieņem un izsniedz pievedceļos, sīksūtījumos un konteinersūtījumos pārvadājamās bīstamās kravas — staciju koplietošanas vietās un pievedceļos.

47. Universālajos vagonos vagonsūtījumos pārvadājamās bīstamās kravas (izņemot 1.klases bīstamās kravas) var pieņemt un izsniegt staciju koplietošanas vietās (saskaņojot to ar publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāju), ja kravas iekraušana notiek tieši no automašīnas vagonā un izkraušana — no vagona automašīnā un ja tiek veikti attiecīgi drošības pasākumi.

48. Bīstamās kravas nav atļauts iesniegt pārvadāšanai tādos sūtījuma veidos un vagonos, kuri nav paredzēti SMGS

2.pielikumā. Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājs nosaka tās bīstamās kravas, kuras pārvadā specializētos vagonos (neatkarīgi no to piederības), kā arī kādos gadījumos un kādā krāsā krāsojami specializētie vagoni un kādi trafaretuzraksti uz tiem norādāmi.

49. (Svītrots ar MK 26.06.2007. noteikumiem Nr.425.)

50. Saņēmējs ar bīstamām kravām piekrautus pienākušos vagonus no stacijas nekavējoties pieņem uz pievedceļa.

51. Saņēmējs bīstamās kravas sīksūtījumos un konteinerus, kuros iekrautas bīstamās kravas, izved no stacijas 24 stundu laikā kopš brīža, kad saņemts paziņojums par kravas pienākšanu.

52. (Svītrots ar MK 26.06.2007. noteikumiem Nr.425.)

53. (Svītrots ar MK 26.06.2007. noteikumiem Nr.425.)

54. (Svītrots ar MK 26.06.2007. noteikumiem Nr.425.)

55. (Svītrots ar MK 26.06.2007. noteikumiem Nr.425.)

56. Ja šķidrās bīstamās kravas nodod pārvadāšanai vagonosūtījumos, nosūtītājs iekrauj vagonos arī tukšo taru (ne mazāk kā 1 % no kravas vietām).

57. (Svītrots ar MK 26.06.2007. noteikumiem Nr.425.)

58. (Svītrots ar MK 26.06.2007. noteikumiem Nr.425.)

59. (Svītrots ar MK 26.06.2007. noteikumiem Nr.425.)

60. (Svītrots ar MK 26.06.2007. noteikumiem Nr.425.)

61. (Svītrots ar MK 26.06.2007. noteikumiem Nr.425.)

62. (Svītrots ar MK 26.06.2007. noteikumiem Nr.425.)

63. Ja bīstamās kravas pārvadāšanai specializētu vagonu nosūta remontā, vagona nosūtītājs, valdītājs vai nomnieks pirms nosūtīšanas nodrošina tā mazgāšanu un neitralizāciju (dezinfekciju, degazāciju). Pavadzīmei pievieno rakstisku apliecinājumu par vagona apstrādi. Minēto apliecinājumu iesniedz komercsabiedrība, kura saņēmusi attiecīgu licenci un veikusi vagona apstrādi, vai vagonu nosūtītājs, valdītājs vai nomnieks, ja vagona apstrādei attiecīga licence saskaņā ar normatīvajiem aktiem nav nepieciešama.

64. Ar ūdenstransportu pienākušo vai dubultoperācijās piekrauto konteineru tehnisko apskati pārvadātājs veic, pieņemot tos pārvadāšanai.

65. Ja bīstamās kravas pārvadāšanai specializētam vagonam beidzas nomas termiņš, nomnieks nodrošina tā tīrīšanu, mazgāšanu un neitralizāciju (dezinfekciju, degazāciju), kā arī noņem vai aizkrāso trafaretuzrakstus. Nomnieks iesniedz pārvadātājam rakstisku apliecinājumu par vagona apstrādi, ko iesniegusi komercsabiedrība, kura saņēmusi attiecīgu licenci un veikusi vagona apstrādi, vai arī vagona apstrādi rakstiski apliecina pats un apliecinājumu iesniedz pārvadātājam, ja vagona apstrādei attiecīga licence saskaņā ar normatīvajiem aktiem nav nepieciešama.

66. (Svītrots ar MK 26.06.2007. noteikumiem Nr.425.)

67. (Svītrots ar MK 26.06.2007. noteikumiem Nr.425.)

68. (Svītrots ar MK 26.06.2007. noteikumiem Nr.425.)

69. (Svītrots ar MK 26.06.2007. noteikumiem Nr.425.)

70. (Svītrots ar MK 26.06.2007. noteikumiem Nr.425.)

71. (Svītrots ar MK 26.06.2007. noteikumiem Nr.425.)

72. Iekraujot mucās, kannās vai tvertnēs ievietotu bīstamo kravu vagonā vairākās kārtās, kravas grēdu stabilitātes nodrošināšanai un iesaiņojuma aizsargāšanai pret bojājumiem starp kārtām nosūtītājs nepieciešamā daudzumā liek dēļus, kuru biezums nav mazāks par 20 mm.

73. (Svītrots ar MK 26.06.2007. noteikumiem Nr.425.)

74. (Svītrots ar MK 26.06.2007. noteikumiem Nr.425.)

75. Vagonus ar 1.klases bīstamo kravu to kustības un stāvēšanas laikā pastāvīgi apsargā nosūtītāja, saņēmēja vai pārvadātāja nodrošināta bruņota apsardze. Nosūtītāja vai saņēmēja nodrošināto apsardzi izvieto atsevišķā vagonā, kas piemērots cilvēku un dienesta dzīvnieku pārvadāšanai, un tajā aizliegts braukt citām personām, izņemot pavadoņus, kuru pavadībā pārvadā kravu.

76. Ja 1.klases bīstamās kravas pārvadā specializētā vienlaidmetāla vagonā, kurā ir paredzēts nodalījums pavadoņiem un nosūtītāja vai saņēmēja nodrošinātai apsardzei, minētās personas drīkst braukt vienā vagonā ar kravu. Nodalījumu aprīko ar apsildes ierīcēm, kuras nepieļauj dzirksteļu nokļūšanu atmosfērā vai kuras automātiski izslēdzas, ja rodas elektriskās apsildes bojājums, kā arī ar ugunsdzēsšanas līdzekļiem. Apsildes ierīču konstrukciju un uzstādīšanas vietu nosūtītājs vai saņēmējs saskaņo ar pārvadātāju. Nosūtītājs pirms kravas iekraušanas pārbauda ierīču esību un derīgumu.

77. Ja 1.klases bīstamās kravas pārvadāšanai specializētu vagonu aprīko ar elektroiekārtām, tām jābūt sprādziendrošām.

78. Pārvadātājs nosaka tās 1.klases bīstamās kravas, kuras pārvadā pārvadātāja bruņotas apsardzes pavadībā.

79. 1.klases bīstamās kravas var pieņemt pārvadāšanai vajējā ritošā sastāvā, ja to pieļauj attiecīgās produkcijas tehniskā dokumentācija un nosūtītājs to ir saskaņojis ar publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāju.

80. (Svītrots ar MK 26.06.2007. noteikumiem Nr.425.)

81. 1.klases bīstamās kravas nepieņem pārvadāšanai sīksūtījumos un pārvadātāja universālajos konteineros.

82. Rasējumus par 1.klases bīstamo kravu novietošanu un nostiprināšanu vajējā ritošā sastāvā, segtajos vagonos un konteineros izstrādā nosūtītājs atbilstoši kravu iekraušanas un nostiprināšanas tehniskajiem noteikumiem. Rasējumi tiek apstiprināti publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja noteiktajā kārtībā. Rasējuma par

kravu novietošanu un nostiprināšanu vajējā ritošā sastāvā vienam eksemplāram jābūt pie pārvadātāja. Rasējums par kravu novietošanu un nostiprināšanu segtajos vagonos vai konteineros paliek pie nosūtītāja, un pārvadātājs ir tiesīgs pieprasīt to uzrādīt.

83. Izstrādājot rasējumus par 1.klases bīstamo kravu novietošanu un nostiprināšanu vagonos un konteineros, ņem vērā norādījumus par kravas vietu skaitu un izvietojuma paņēmieniem (ja tie doti kravas tehniskajā dokumentācijā), kā arī ievēro šādas prasības:

83.1. kravas vietas izvieto vienmērīgi pa visu vagona laukumu cieši vienu pie otras;

83.2. kastes un mucas novieto vagonā tā, lai kastu vāki un mucu aizgriežņi būtu vērsti uz augšu;

83.3. munīciju vagonos liek tā, lai izstrādājuma garenass būtu perpendikulāra vagona garenasij. Ja tas nav iespējams munīcijas izmēru dēļ, munīciju vagonos liek tā, lai izstrādājuma garenass būtu paralēla vagona garenasij;

83.4. kravas vietas, kuras ir vieglāk mehāniski deformēt, vagonā izvieto tā, lai tās iekrauj beidzamās un izkrauj pirmās;

83.5. segto vagonu durvju aillas kravas grēdu augstumā aizsprosto ar koka vairogiem.

84. *(Svītrots ar MK 26.06.2007. noteikumiem Nr.425.)*

85. Nosūtītājs 1.klases bīstamo kravu izvieto un nostiprina tarā tā, lai nepieļautu tās pārvietošanos tarā, bet transporta paketi veido tā, lai nepieļautu kravas vienību pārvietošanos paketē. Nosūtītājs ir atbildīgs par kravas vietu iesaiņošanas un marķēšanas pareizību.

86. 1.klases bīstamo kravu, kuru pārvadā pārvadātāja nodrošinātas apsardzes pavadībā, nosūtītāja nodrošināta apsardze apsargā līdz brīdim, kad piekrautu vagonu nodod pārvadātājam, bet saņēmēja nodrošināta apsardze — no brīža, kad pieņem no pārvadātāja izkraušanai pienākušū vagonu.

87. 1.klases bīstamo kravu, kuru pārvadā pārvadātāja nodrošinātas apsardzes pavadībā, minētā apsardze apsargā no brīža, kad kravu pieņem pārvadāšanai, līdz kravas nodošanai saņēmējam. Kravas apsardzi pārvadātāja nodrošināta apsardze uzsāk un izbeidz vagonu pieņemšanas un nodošanas vietās, kas noteiktas līgumā par vagonu padošanu un novākšanu.

88. Nosūtītājs izstrādā norādījumus par nosūtītāja vai saņēmēja nodrošinātās apsardzes rīcību konkrētas 1.klases bīstamās kravas pārvadāšanas laikā (tajā skaitā par rīcību, atrodoties vagonos un uz sliežu ceļiem, avārijas situācijās un gadījumos, ja piekrautus vagonus atkabina ceļā, kā arī par darba aizsardzības un ugunsdrošības pasākumiem un pārvadātāja darbinieku pielaišanu apsargājamiem vagoniem, lai veiktu to tehnisko apkopi, komercapskati, remontu un manevru darbu). Nosūtītājs ar norādījumiem iepazīstina attiecīgās personas.

89. Nosūtītājs izsniedz nosūtītāja vai saņēmēja nodrošinātajai apsardzei individuālās aizsardzības, pirmās palīdzības sniegšanas, ugunsdzēsšanas un signalizēšanas līdzekļus, kā arī elektriskos akumulatoru lukturus.

90. Nosūtītājs iepazīstina nosūtītāja vai saņēmēja nodrošināto apsardzi ar dzelzceļa transportā noteiktajiem signāliem un to lietošanu, kad vilcienu nepieciešams nekavējoties apstādināt.

91. Ar 1.klases bīstamajām kravām piekrautus bojātus vagonus, kurus padod uz sliežu ceļiem remontēt vai pārkraut, apsargā nosūtītāja, saņēmēja vai pārvadātāja nodrošināta apsardze.

92. Ja stacijā konstatē vagonu, kurā iekrautajai 1.klases bīstamajai kravai nosūtītājs vai saņēmējs nav nodrošinājis apsardzi, pārvadātājs kravai nekavējoties nodrošina apsardzi.

93. (Svītrots ar MK 26.06.2007. noteikumiem Nr.425.)

94. Nosūtītājs pēc 1.klases bīstamās kravas iekraušanas vagonu plombē tikai tad, kad ir pārliecinājies, ka krava izvietota un nostiprināta atbilstoši rasējumam par kravu izvietošanu un nostiprināšanu.

95. Pārvadātājs nekavējoties paziņo saņēmējam par 1.klases bīstamās kravas pienākšanu galastacijā un, kad saņēmējs noformējis kravas saņemšanu, nekavējoties paziņo laiku, kad vagoni tiks padoti izkraušanai.

96. Saņēmējam ir šādi pienākumi:

96.1. pieņemt vagonus, kuros iekrautas 1.klases bīstamās kravas un kuri padodami uz pievedceļa, ne vēlāk kā divas stundas pēc vagonu pienākšanas stacijā;

96.2. laikus sagatavot izkraušanas līdzekļus un vietu, kurā 1.klases bīstamā krava izkraujama no vagona;

96.3. ja pievedceļā paredzēta 1.klases bīstamās kravas iekraušana, izkraušana vai pārkraušana vienlaikus vairākās vietās, tās izvieto vienu no otras vismaz 125 m attālumā.

97. Iekraušanas un izkraušanas darbos ievēro ugunsdrošības normatīvos aktus.

98. Iekraušanas un izkraušanas vietās nosūtītājs un saņēmējs nodrošina ugunsdzēsības līdzekļus atkarībā no konkrētas 1.klases bīstamās kravas īpašībām un avārijas kartītē norādītās informācijas.

99. Iekraujot un izkraujot 1.klases bīstamo kravu, pie vagoniem nedrīkst atrasties nepiederošas personas, kā arī liels kravas daudzums.

100. Automašīnas, ar kurām pieved vai izved 1.klases bīstamo kravu, nedrīkst atrasties tuvāk par 25 m no vagona, izņemot laikposmu, kad krava no automašīnas tiek iekrauta vagonā vai no vagona izkrauta automašīnā. Autokrāvējus, kuru darbināšanai izmanto iekšdedzes dzinējus, aprīko ar ugunsdzēsīgajiem aparātiem un dzirksteļu slāpētājiem, kā arī virs izpūtējiem piestiprina speciālu vairogu. Aizliegts iekraut un izkraut kravas ar autoceltņiem, kuriem nav dzirksteļu slāpētāju, un elektroceltņiem, kuriem nav zemējuma.

101. Manevru darbos ar vagoniem, kuros iekrautas 1.klases bīstamās kravas, aizliegta lokomotīvu ekspluatācija bez tehniskā lietošanas kārtībā esošiem dzirksteļu slāpētājiem.

102. Iekraujot un izkraujot 1.klases bīstamo kravu, kā arī apkalpojot vai remontējot vagonu, kurā tā iekrauta, aizliegta atklātas uguns vai liesmas un petrolejas vai sveču lukturu izmantošana, gāzes metināšana un elektrometināšana.

103. (Svītrots ar MK 26.06.2007. noteikumiem Nr.425.)

104. (Svītrots ar MK 26.06.2007. noteikumiem Nr.425.)

105. (Svītrots ar MK 26.06.2007. noteikumiem Nr.425.)

106. (Svītrots ar MK 26.06.2007. noteikumiem Nr.425.)

107. (Svītrots ar MK 26.06.2007. noteikumiem Nr.425.)

108. (Svītrots ar MK 26.06.2007. noteikumiem Nr.425.)

109. (Svītrots ar MK 26.06.2007. noteikumiem Nr.425.)

110. (Svītrots ar MK 26.06.2007. noteikumiem Nr.425.)

111. (Svītrots ar MK 26.06.2007. noteikumiem Nr.425.)

112. Ja no pārvadātāja vagoniem vai ārvalstu dzelzceļa vagoniem izkrautas kravas, kurām pavadzīmē norāda bīstamības zīmes Nr.6.1., 6.2., 8. vai 9. (izņemot kravas ar ANO numuru 2990, 3072, 3090, 3091, 3268), saņēmējs, nododot pārvadātājam minētos vagonus, iesniedz tam rakstisku apliecinājumu par vagonu apstrādi, ko izsniegusi komercsabiedrība, kura saņēmusi attiecīgu licenci un veikusi vagonu apstrādi, vai arī vagonu apstrādi rakstiski apliecina pats saņēmējs un apliecinājumu iesniedz pārvadātājam, ja vagonu apstrādei attiecīga licence saskaņā ar normatīvajiem aktiem nav nepieciešama. Apliecinājumu var neiesniegt, ja pēc saņēmēja lūguma kravas izkraušana notikusi pārvadātāja klātbūtnē un saņēmējs un pārvadātājs nav konstatējuši kravas izbiršanu vai noplūdi un ir atzinuši, ka vagonu apstrāde nav nepieciešama, to apliecinot ar attiecīgo personu parakstiem pārvadātāja noteiktajā dokumentā.
(Grozīts ar MK 27.04.2004. noteikumiem Nr.436)

113. Pēc 7.klases bīstamo kravu izkraušanas no vagoniem saņēmējs nodrošina vagonu dezaktivāciju, ja tā nepieciešama, un iesniedz pārvadātājam rakstisku apliecinājumu, ka radioaktīvo materiālu daudzums uz vagonu virsmas tā iekšpusē un ārpusē nepārsniedz pieļaujamās normas, kas noteiktas normatīvajos aktos.

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvām

(MK 05.04.2011. noteikumu Nr.253 redakcijā, kas grozīta ar MK 09.04.2013. noteikumiem Nr.193)

Noteikumos iekļautas tiesību normas, kas izriet no:

- 1) Eiropas Parlamenta un Padomes 2008.gada 24.septembra Direktīvas 2008/68/EK par bīstamo kravu iekšzemes pārvadājumiem;
- 2) Komisijas 2010.gada 2.septembra Direktīvas Nr.2010/61/ES, ar ko pielikumus Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2008/68/EK par bīstamo kravu iekšzemes pārvadājumiem pirmo reizi pielāgo zinātnes un tehnikas attīstībai;
- 3) Komisijas 2012.gada 3.decembra Direktīvas 2012/45/ES, ar ko pielikumus Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2008/68/EK par bīstamo kravu iekšzemes pārvadājumiem otro reizi pielāgo zinātnes un tehnikas attīstībai.

Ministru prezidents E.Repše

Satiksmes ministrs R.Zīle

Pielikums
Ministru kabineta
2003.gada 29.apriļa noteikumiem Nr.226

Nosacījumi bīstamo kravu (izņemot 1., 6.2. un 7.klases bīstamās kravas) un kravu, kas nav bīstamas, pārvadāšanai vienā vagonā vai konteinerā

(Pielikums svītrots ar MK 26.06.2007. noteikumiem Nr.425)